

Vychází 1., 10., 20.,
každého měsíce o 10.
hodině.

Expedicí se nachází v ši-
roké ulici, číslo 25,
1. poschodí.

Kdo všeckna čtyry čtvrt-
letí odebere, obdrží praemii.

DALIBOR.

Předplácí se: čtvrtl. 1 zl.
půll. 2 zl., celor. 4 zl.
rak. č. S poštou: čtvrtl.
1 zl. 15 kr., půll. 2 zl.
30 kr., celor. 4 zl. 60 kr.
rak. čísla. Pro státy ně-
mecké: půlletně 1 tol.
20 nov. gr., celoročně
2 tol. 40 nov. gr.

Hudební časopis s měsíční notovou přílohou a s roční praemií.

Odpovědný redaktor :

Emanuel Meliš.

Expedice „Dalibora“ a kancelář pro opisování nachází se nyní v široké ulici čís. 25., 1. poschodí.

Charles Wehle.

Životopisný nástin.

Mezi novějšími salonními komponisty zasluhuje náš krajan *Karel Wehle* jedno z nejpřednějších míst, a to z té příčiny, že jeho salonní skladby pro piano nejsou pouhé jepice, které sotva se zrodí v nejkratším čase zaniknou; nýbrž že útvory jeho vynikají jak hlubokostí myšlenek, tak i důkladným zpracováním jejich a konečně značnou vnitřní cenou, kterou u skladeb jiných novějších skladatelů buď z části, buď docela pohřešujeme. Kdyby Ch. Wehle nic jiného byl nesložil než své dvě sonaty pro piano, byl by si již trvanlivého jména v literatuře klavírní pojistil a pročež neváháme o tomto výtečném pianistu, nadaném skladateli a krajanu našem několik životopisných dat sděliti.

Charles Wehle narodil se dne 17. března 1825 v Praze a prozrazoval již v útlém mládí lásku a talent k hudbě. V sedmém roce stáří svého byl dán do ústavu pianního J. Prokše v Praze, kdež se pilně 4 leta na piano učil, načež k dalšímu vycvičení na piano Kišovi a pak Tedescovy svěřen byl, kdež také velké pokroky činil. Proto pro všecko byl přec mladý Wehle od rodičů ke kupectví určen, a aby se v tom důkladně vzdělal, byl v 14. roku svého stáří do kupecké školy odeslán do Lipska. Později vstoupil co učenník do jistého obchodu v Hamburku.

Tam onemocněl, a by se snáze uzdravil, navštívil jižní Itálii; leč náhoda přivedla jej r. 1844 z Malty do Marseillu, kde co kupecký mládenec do obchodu vstoupil.

Při tom zanášel se co soukromník jen povrchně hudbou; však více a více zmáhala se v něm láska a tužba po umění hudebním; leč rodičové jeho nesrovnávali se s jeho míněním a náklonností; z té příčiny musil se jejich vůli poddati.

Roku 1846 odešel Wehle do Paříže, tohoto své-

tového a uměleckého města, kdež opět co kupecký mládenec obchodu se oddal.

Známost a stýkání se v společnosti mnohých talentních umělců pomátly mu hlavu, tak že, jakmile r. 1848 francouzská revoluce vypukla, i on hned všecka kupecká poznamenání a knihy pod stůl hodiv, utekl s mnohými v nebezpečných dnech červnových do Londýna, kdež opět nějakého místa co komis obdržeti doufal. Při tom dával lekce na piano.

V Londýně vyjevil Wehle své fantastické myšlenky přítomnému Thalbergovi, že se totiž chce úplně hudebnímu umění věnovat. Tento umělec radil mu, by nejdříve studia svá odbyl v Německu, a byl tak laskav, že Wehlovi odporučující list na p. Mošlesu do Lipska dal.

Pod tímto mistrem nastoupil Wehle ve svém 23. roku leta 1849 svou nynější dráhu, uče se harmonii a kontrapunktu u Richtra. Rok později odebral se k Theodoru Kullákovi do Berlína a studoval zde 2 leta klavírní techniku.

Do tohoto času padají první pokusy skladební Wehlovy; ač jsou to slabé práce, okazují přec talent a v korektnosti jejich lze mnohý originální takt stopovat. Z Berlína odešel Wehle opět do Paříže, které město mu již nebylo cizím.

Roku 1853 dával tam první koncert s velkým úspěchem a který pro něho také velmi poučujícím byl. Nalezl také brzy nakladatele ve Francouzsku i v Německu na své komposice.

Větší uměleckou cestu konal Wehle z Paříže r. 1854 do Lisabona a Oporta; hrál r. 1856 s mnohým potleskem opět v Paříži; r. 1857 šel v letě do Irska a vrátil se v září zpět do Paříže, kdež přezimoval.

Léto roku 1858 strávil ve svém rodišti a vydal se v říjnu téhož roku na větší uměleckou cestu. Dával koncerty v Berlíně, Královci, Poznání, Rigě, Pervaně, Dorpatu, Revalu, Petrohradě a v Moskvě. V Mo-

skvěle zdržel se po delší čas a navrátil se v květnu r. 1861 do Prahy, aby se v říjnu do Paříže odebral, kdež své stálé stanovisko zaujal.

Komposice jeho začínají teprv číslem *13tým* samostatnými býti. Jest jich 62, mezi nimiž jsou *nocturna, polonaisy, serenády, pochody, mazurky* a jiné práce rozličného druhu a formy; též vydal několik *pěkných etud*. Z větších kusů připomínáme op. 25 *koncertní allegro* (E-mol) a op. 38 a 58 dva *svazky sonat* do C a D-mol, obě ve 4 větách.

Mnohé kusy nabyly veliké populárnosti, mezi nimiž nejvíce „*Marche cosaque*“ (Pochod kozácký) op. 37, který velmi mnoho patiskován byl; a sice v Belgii, v Rusku, Americe a hlavně v Rio de Janeiře

—r—

Berliozova hudební cesta v Čechách.

Podává Vítězslav Guth.

(Dokončení.)

Co Vám mám konečně o *obecenstvu Pražském* říci? Vypravuje se, že *Ludvík XIV.* chtěje *Boileauovi* za jeho verše o překročení Rýnu něco pochvalného říci, následovně se vyjádřil: „Pochválil bych Vás, kdyby Vy jste mne nebyl již tak velice vynachválil.“ Nalezám se v podobných rozpacích. Držel bych *Pražskému* obecenstvu veliké chvalořeči o jeho ostrovtipu, o jeho bystrém pochopování, o jeho dojemlivosti, kdyby mne nebylo tak výborně přijalo. Avšak tolik mohu tvrditi (neboť je to vůbec známo), že *Češi jsou v celku nejlepší hudebníci v Evropě*, a že pravá láska, opravdový cit k hudbě u nich ve všech vrstvách společenských rozšířen jest. I venkované přišli v Praze do mých koncertů a z jejich projevů obzvláštní prostoduchosti při neočekávaných efektech mohl jsem souditi, že poznali mou snahu a že jejich paměť jim pomocné ruky podala k přirovnávání mezi stářím a novotou, mezi dobrým a špatným. Nebudete snad, milý příteli, ode mne požadovati, abych Vám všecky své náhledy o obecenstvu vůbec rozložil — o této mnohotvárné, spravedlivé nebo nespravedlivé, rozumné nebo bláznivé, prostosrdečné nebo zlomyslné, nadšené nebo uštěpačné podstatě, která teď tak snadno roznítiti se dá, později však tak zpurná jest. *Voltaire* sám opustil při tom svou ironii; tázav se „jak mnoho bláznů jest zapotřebí, aby se z nich dalo obecenstvo utvořiti?“ dal se ku konci své dráhy již od těch bláznů v *theatre français* korunovati, jsa zcela šťasten jejich holdováním. Upustme tedy zde od toho, a nechme obecenstvo býti, čím je, mořem vždy více méně rozvlněným, jehož lhostej-

ného pokoje umělec tisíckrát více se co strachovati má, než jeho bouří.

Dával jsem v Praze šest koncertů, dílem v divadle, dílem v sále žofínské akademie. V posledně jmenovaném dostalo se mi té radosti, že jsem *Lisztovi* ponejprv svou symfonii *Romeo a Julie* předvedl. Znali již v Praze několik zlomků z toho díla, aniž by však nad tím byla nějaká ostrá polemika povstala, snad také jen proto ne, že již o tomž díle ve Vídni vypukla; neboť mezi oběma těmi městy panuje v hudebním ohledu nepopíratelná soupeřnost. Provedení zpěvů bylo výborné a skvělé, až na jednu jedinou nehodu. Mladá dáma, která altovou partii převzala, nezpívala až posud ještě nikdy veřejně. Navzdor však její zaraženosti z počátku šlo přece všecko dosti pěkně, dokaváde se cítila jinými hlasy nebo nástroji podporovánu. Avšak při slovech v prologu:

Le jeune Roméo, plaignant sa destinée,

Vient tristement errer à l'entour du palais,

(je to sólo beze všeho průvodu) počal její hlas se trásti a tak velice se jí snížil, že ku konci periody, kde harfa s akkordem E-dur vpadne, do cizého hudebního oboru se vpletla a o $\frac{1}{4}$ tónu níže než E vpadla. Sl. *Claudiová*, sedíc vedle mne u podstavky, netroufala si, strun se dotknouti; na rozpacích ptala se mne konečně po šeptmu: „Mám E uhoditi?“ — „Arciť! musíme z toho vybřednouti.“ A syče vyjel tento neuprositelný akkord, jako když rozhraté olovo ze lžíce se vleje do studené vody. Ubohá zpěvkyně nemálem by byla omdlela, spozorovavši se tak násilně na pravou cestu opět přivedenu, a jelikož francouzsky neuměla, nemohl jsem ani své výmluvnosti použiti, abych ji opět uspokojil. Ostatně se však brzy zase vzpamatovala a všecko to šlo pak dobře. *Strakalý* zpíval pátera Lorenzo výborně, ve finale s opravdovou vážností a nadšeností. Víceru kusů muselo se opakovati; když obecenstvo jedno místo po druhé opět slyšeti žádalo, zapřisáhali mne hudebníci, abych je více neopakoval, bylo už pozdě, a o sedmé hodině musili zase v opeře býti. Volání da capo však nebylo; tu vytáhl pan *Mildner* své hodinky a ukazuje na ně obrátil se k obecenstvu; porozuměli mu a my byli osvobozeni. Ku konci koncertu požádal jsem *Lisztu*, aby zpěvákům ve jménu mém díky vzdal za jejich vytrvalost, s jakouž po celé tři neděle namáhavým zkouškám se podrobovali; než však ji vyplniti mohl, přišlo několik zpěváků již k němu; aby se mi v jejich jmeně za potěšení poděkoval, jakéž jsem jim tím učinil, že jsem jim provedení zpěvů svěřil a aby mi jejich radost nad tím vyjevil, že jsem byl s nimi spokojen. Byl to jeden z nejkrásnějších dnů v mém životě, jakýchž ne mnoho čítám.

Ve Vídni poctili mne umělci a přátelé umění stří-

brnou taktovkou; v Praze podali mi při večeři stříbrný pohár. *Liszt* držel při prvním přípitku nejméně čtvrt hodiny trvající řeč na mne s takovou vromcností, s takovou bohatostí myšlének, s tak volenými výrazy, kteráž mne na nejvyšší dojmula. Bohužel však pil právě tak zdatně, jako mluvil; proklatá číše vydávala tak hojné toky žampaňského, že všechna *Lisztova* výmluvnost škodu vzala. *Belloni* a já, my byli ještě o druhé hodině v noci na ulici, chtěje ho přemluvit, aby jen až do zejtrka alespoň počkal, a pak s nějakým Čechem, jak on toho dokonce si přál, který lépe se napil než on, na bambitky se bil. Druhého dne ráno nebyli jsme bez starosti o našeho *Lisztu*, jehož koncert v poledne odbývat se měl; o půl dvanácté ještě spal, konečně jsme ho vzbudili, vstoupí do kočáru, vstoupí do sálu, hřmotným potleskem byl přijat, a hrál, myslím, že po celý svůj život nikdy tak nehrál. Žije přece ještě bůh pianistů. —

S Bohem! Myslím, že jsem Vám toho už dost napsal; a přece jsem dlouho ještě všechnu touhu nevyjádřil, kterouž pro Prahu a pro její obyvatele cítuju. Avšak víte, že chovám pro hudbu velkou náruživost, a z toho můžete posouditi, zda-li Čechy miluju čili nic. O Praga, quando te adspiciam.

Pianní ústavy v Praze.

Od V. G.

(Pokračování.)

Bedřich Šimák.

Pan Bedřich *Šimák* odbýval dne 20. a 21. lipna se svými chovanci celoroční zkoušky v místnostech ústavů na Malostranském náměstí č. 272. Požívá co ředitel svého výborného ústavu a co skladatel u nás chvalného jména, a co skladatel jest také daleko za hranicemi velmi chvalně znám. Při všech zkouškách poznali jsme, že jsou žáci a žačky jeho účastní důkladného návodu u vyučování na piano a že pokud souditi můžeme, také značné pokroky učinili. Avšak nejen dobrý návod, ale také osvědčený dobrý vkus pana ředitele při volbách kusů zavdávají ústavu p. *Šimákově* přednost před mnohými jinými. Ani jeden z oněch zlopověstných fabrikantů hudebních skladeb, na př. *Goria*, *Voss* atd. nebyl v letošním programu zastoupen. Sestával ze skladeb klassických a moderních dobrých komponistů. Nejvíce ale byli přece *našinci* zastoupeni. Nemýlíme-li se, byl pan *Šimák* v Praze *první*, který při svých zkouškách si počínal *všimati* také *domácích skladatelů* a buď dílem buď úplně programy své sestavoval ze skladeb těchto umělců. Co se týká

letošní zkoušky, vypadla velmi příznivě. Předvedeny nám byly pospolné kusy od *Reinecke*, *Mebula*, *Fr. Rummla* (velmi půvabná polka), *Zvonaře* (ouvertura), z nichž se obecnstvu zvláště poslední dvě skladby líbily. — Ze sólových kusů uslyšeli jsme *Nápravníkovy* „České perly“, tuto pravou perlu v pianní literatuře. Přednášela je sl. *M. Bartová* velmi uhlazeně a dosáhla jimi hřmotného potlesku. Z děvčat vyznamenaly se nejvíce ještě sl. *A. Brixiová* a *M. Richterová* zdařilým přednesem dvou solových skladeb od *Mendelssohna*. Z mužských chovanců jmenujeme v první řadě pp. *J. Nejedlého* a *A. Riedla* (oba nevidomi), kteří vládnu nad tak vytříbeným přednesem a znamenitou technikou, s jakouž v ústavech jen velmi zřídka se setkáváme. První z nich hrál transkripci na „*Fischermädchen*“ od *K. Wehle*; Valse caprice (novou) od *B. Šimáka* a *Tomáškovu* Allegro capriccioso. Druhý přednášel Capriccio (nové) od *F. Rummla* a serenádu od *K. Wehle*. Také velmi zdatně se držel mladistvý *V. Hlaváč*, kterýž velmi neúhonně a neohroženě známou *Hilmarovu* polku, pro piano koncertně od *B. Šimáka* uspořádanou, z paměti přednášel. Ostatně dostali všickni žáci svým úlohám úplně. V programu byli z českých skladatelů ještě zastoupeni *Kavan*, *Pivoda*, *Schulhoff*, *Hampl*, *Förster*, *Graf* a j. Na programu bylo rovnoprávnosti úplně šetřeno; neboť programy byly české i německé. Konečně musíme připojiti, že pan *Bedř. Šimák* je mezi všemi řediteli pianních ústavů v Praze *samojediný co virtuos na pianě znám* a že tedy žáky své k velkému stupni dokonalosti přivesti dovede, jelikož sám jim vše *názorně* ukázati může. Přejeme mu hojného zdaru!

Hynek Jelínek *).

Výroční zkouška chovanců pianního ústavu pana *Hynka Jelínka* (mostecká ulice čísl. 273—III.) odbývala se dne 20. a 21. lipna a dosáhla dosti příznivého výsledku. Program sestával z třech oddělení. V *prvním* pro *ženské*, slyšeli jsme sbor z „*Makabea*“ od *Haendla*, pro 6 ruk, kterýž od žáků taktupevně proveden byl. Mimo to bylo několik salonních kousků rozličných skladatelů od začátečnic více méně správně provedeno. Slečna *G. Valentová* přednesla „*Souvenir de Kiev*“ od *Schulhoffa* s výrazem a obratně. Konečně slyšeli jsme ouverturu k „*Titu*“ pro 2 piana, byla slušně provedena. V *druhém oddělení* byly provedeny skladby od *chovanců mužských*. Hráli téměř všichni bezúhonně a slušně. Z pospolných kusů byly ouvertura k „*Egmontu*“

*) Jelikož náš referent p. V. G. celoroční zkoušce chovanců p. Jelínkových přítomen býti nemohl, sdělujeme tedy následující od jiného referenta nám podanou zprávu. Red.

od Beethovena a pochod hudební z „Noci svatojanské“ od Mendelssohna k naší spokojenosti podány. V třetím oddělení hráli chovanci již pokročilejší. Nejlépe hrála sl. A. Jeříčková Lisztovu transkripci „Vjezd na Wartburg z Wagnerova Tannhäusra,“ osvědčíc svou technickou zručností. Slečna G. Valentová hrála „Lob der Thränen,“ transkripci od Liszta dosti čistě. Z pospolných skladeb slyšeli jsme tenkrát ouverturu k „Felsenmühle“ od Reissigra a ku „Kouzelné flétně“ od Mozarta, pro 2 piana a velkou g-mol sonatu od Beethovena, kteréž s dobrým úspěchem se potkaly. Ostatní chovanci provedli své úlohy dosti dobře a zasluhují ještě chvalné zmínky: Slečny M. Hammanová, Marterová, E. Veselá, M. Nováková, pánové E. Holíč, K. Reiser, Zintl a K. Edelbacher. Co se skladeb od českých komponistů týče, byly při těchto zkouškách několika kusy zastoupeny, tak na př. provedena byla Veitova „Idylla“ — Grafova „Polka brillante,“ — Schulhoffova mazurka „Souvenir de Kiev“ — Veitův kondolník „Le Gondolier,“ — Kavkův kus „Erinnerung an Steinbach,“ — Kuhova „Polka brillante,“ — Jelínkova etuda „La source.“ Pohřešovali jsme zde však skladby od Tomáška, Dreyschocka, Wehle, Šimáka, Hampla, Nápravníka a mnohých z novějších českých skladatelů. U pana Jelínka pohřešili jsme českých programů a zvacích lístků, přejem si je — žijem v Čechách a nikoliv v Německu, a pak — už k vůli rovnoprávnosti!

K.

(Pokračování.)

Ze Lvova. (V lipnu.)

Úvod. — Hudební Jednota, její školy a ředitelstvo. — Hudba kostelní. — Paní Schröder-Chaloupková a p. Robíček. — „Viola di gamba“ na výstavě starožitností. — Hudební útvory Rudkowského. —

(Dokončení.)

V minulém měsíci odbyvala se výroční valná schůzka členů Jednoty, v které zvolen jest za hlavního ředitele na místo p. hr. Rusockého p. Konst. rytíř Tchórnicki, a na místo čtvero členů každoročně dle stanov z výboru vystupujících, mimo jiné též naši dva krajané pp. K. Salaba a chvalně známý spisovatel Václ. Dunder. —

Stálá hudba kostelní je zde toliko v kostele katedrálním a ačkoliv ředitel sám v umění hudebním velký jest chudáček, přece mu neschází alespoň na dobré vůli a provozují se dosti často, zvláště o větších slavnostech přičiněním četných milovníků hudby díla znamenitějších skladatelů. O letošních svatodušních

svátcích provozovala se páně Veitova slavnostní mše (do D. op. 44), kterou zdejší kapitula nabyta doporučením slečny Soukupové (bývalé první zpěvačky při zdejší zpěvohře), jenž s velkou hotovostí při provozování větších skladeb kostelních spoluúčinkovala a posud v milé zde žije paměti. Po „Graduale“ vykonáno „Veni sancte Spiritus“ (z IX. přílohy k „Daliboru“ na rok 1859) prvního dne od V. Horáka a druhého dne od Z. Kolečovského. —

Zdejší německá zpěvohra jest nyní dobře obsazena a nejvzácnější její ozdobou a pravdivým miláčkem obecnstva jest primadonna paní Schröder-Chaloupková, žákyně naší proslavené Podhorské. V každém úkolu nabývá za své umělecké výkony hojných pochval a zvláštěního vyznamenání dosáhla oněhdy ve zpěvohře „Marta“ provozované ve prospěch ústavu chudých. Mimo paní Chaloupkové zasluhuje čestného vzpomnutí mladý, nevšedními schopnostmi a pěkným hlasem obdařený bassista p. Robíček.

Byl jsem v těchto dnech na výstavě starožitností, uspořádané roku tohoto od ředitelstva vědeckého ústavu jména Ossolińských a že mi jako vroucímu hudebnímu ochotníku nic neujde; co se hudby týče, přivábil mne ihned k sobě nacházející se tam (v síni II.) hudební nástroj. Vzácná to starožitnost, neb až z času Zikmundových pocházející nástroj hudební, známý pod názvem: „Viola di Gamba“ (altovka, na které se hrávalo, jako nyní na cello) zhotovený věhlasným loutnířem krakovským Martinem Grobličem, jak o tom svědčí nápis umístěný: „Ad D. G. ukonczył M. Groblich r. P. 1601.“ Nástroj tento vyznamenávající se, jak všechny výroby Grobličovy vůbec, mistrně vydlabanou dračí hlavičkou na šíji, potažen jest šesti strunami odpovídajícími zvukům: D, G, c, e, a, d. —

Polská hudební literatura týkající se čtverohlasového zpěvu mužského našla zde horlivého vzdělavatele svého v učiteli hudby p. Rudkowském. Složil a vydal již více sborů na mužské hlasy, z kterých zvláště „Modlitwa dziewicy“ a smuteční sbor, který nedávno poprvé provozen byl při smutečních službách Božích za duši slavného učence polského Levela, velké našly podpory. V. Lvovský.

Šebastian Bach a jeho syn.

Novela.

(Pokračování.)

Pevně se na ni podíval a zakrčel ramenama; načez krásná hraběnka za vějířem dvě slzy vzteku a oklamání ukryla. Starý generál z Klenzlů přistoupil

k Bachovi osamotě stojícímu a tázal se ho velmi milostně na jeho okolnosti. — Za čtvrt hodiny, když se už zdálo, jakoby byl každý na ten příběh byl zapomněl, navrátili se Vitzthum a Volumier. Poslední přikročil s notovým sešitem, jenž v zeleném aksamitu vázán byl v ruce, ku králi, který na něho tázavě se podíval.

„Vaše královská Milost ráčíž odpustiti, my nalezli Marchandův byt prázdny. Před čtvrt hodinou opustil s celým svým majetkem Drážďany. Jediné, co jsme u něho nalezli, jest píseň s variacemi, kterouž Vaši Milosti nedávno věnoval.“

Celá společnost ztrnula leknutím. Mechanicky byly oči všech přítomných obráceny na nešťastnou Denhofovou a Fleminga, kteří Francouze snažně odporučili. Každý znal povahu Augustovu, že oklamání nesnese. Avšak předce se přemohl, vzal pokojně píseň do ruky, kterou mu Vitzthum podal a kynul Bachovi.

„Váš soupeř opustil, jak se zdá, z jakési příčiny, pole. To ale není nikoli důkazem, že Vy ho předčíte. Máme zde jednu z jeho skladeb, která soubor všeho duchaplného a těžkého, co před námi hrál, obsahuje. Podívejte se na ni. Troufáte si ji přehrátí?“

Bach prohlížel chvíli tu skladbu.

„Královská Milosti, takové věci já nehraju. Hudba jest krásné umění, dar boží, jenž však takovým harampátím se zneuctiti nesmí. Chce-li však do konce Vaše Milost to uslyšeti, mám zde svého syna Míroslava u sebe, ten ať to přehraje.“

„Co? Co zde pravíte? Nedovedete anebo nechcete to hrátí.“

„Ne, Vaše Milosti, to já nehraju. Jsem si povědom toho, že Boha svým uměním velebím, a proto

že služebník Boží ze sebe blázna dělati nemá, neučiní toho také Šebastián Bach.“

„Hm! tedy zavolejte svého hochu.“

Společnost se posadila. Bach, vstoupiv do sloupové síně, přivedl s sebou Míroslava. Mladík, ruměný vnitřním pocitem, posadil se k nástroji, Volumier obra- coval, při sobě se usmívaje, listy a otec Bach ustoupil, jako by se ho to ani netýkalo, na stranu. Míroslav započal pokojně a jistě thému hrátí a provedl variace tak čistě a nenuceně, že král, dvůr a celá společnost hlučným potleskem mladíka odměnili, když skončil.

„Máte zde výborného hochu, Bachu! To není ani víře podobno. Jak jest to možná, že ve svém stáří už tak výborně hrátí umí?“

„Začal už, královská Milosti, sotva čtyry leta stár, se cvičiti. Hlavní příčinou však jest, že po celý život svůj přísnou hudbu a vznešený kostelní sloh, v němž se mnohohlasé myšlenky nalezají, pěstoval. Německá hudba snad tak nevábí, ale jest mnohem těžší a patří k ní také hlava a srdce, pak-li člověk v ní něco vykonati chce.“ — —

„To by bylo tedy zlé pro nás, kdyby nám měla zůstatí tak dlouho neznámou. Jste-li v stavu příkladu o ní nám podati?“

„Ano, Vaše Milosti! Osmělil jsem se Marchandovi skázati, že každou themu, kterou mi předloží, mu varirovati a fugirovati budu. Chce-li Vaše Milost nějakou themu, kde možná kostelní, mi udati, jsem k tomu pohotově.“

„To se více týká dám,“ řekl August, obraceje se ke královně. „Chce-li Vaše Milost to snad převzítí?“

(Pokračování.)

Feuilleton.

Z Prahy.

Královské zemské divadlo. Sotva že slovnítná pěvkyně sig. Zelia Trebelli své pohostinské hry zde ukončila, dostalo se nám příčiněním p. ředitele F. Thomé opět znamenité zpěvačky, paní Laborové, která zde až dosud ve třech operách pohostinskou vystoupila. Slyšeli jsme ji v partiích „Lucia“ „Norma“ a „Rosina“ (Lazebník Sevillský), v nichžto velké sensace u obecnstva vzbudila. Ačkoliv paní Laborová nemá více tak svěží a tak libozvučný hlas jako sl. Trebelli-ová, vyniká přec svou znamenitě dokonalou školou, výbornou hrou a ryze uměleckým přednesem jako předešlá umělkyně a radíme každému milovníku zpěvu, aby si slavnou tuto pěvkyni poslechl. V „Lazebníku Sevillském“ zpívala paní Laborová za vložku bravourní rondu ve slohu mistra Verdiho od Moravana M. Marečka, jenž, jak známo,

co ředitel italské zpěvohry v Americe se nachází. Paní Laborová překonala všechny kollaratury a těžkosti tak snadno, jakoby to jednoduchý zpěv byl a došla vždy velmi hlučného potlesku. r—r.

— Theoreticko-praktická zkouška žáků varhanické školy obou roků odbývala se dne 1. srpna v místnostech téhož ústavu a vypadla zvláště u žáků prvního roku, kdež chvalně známý pan Fr. Blažek harmonii vyučuje, velmi dobře. Chovanci odpovídali obratně v češtině i v němčině na otázky z harmonie jim předložené a osvědčili, že jsou účastni výborné metody paně Blažkovy. Z žáků, kteří talentem a pilností vynikali, slušno jmenovati Bendu, Potůčka, Ondř. Gyuriče, Rückera, Kréhana, A. Vovsa, z nichžto Rücker „Motetto“ z G-moll (fuga) od F. Brixiho; V. Kréhan „Benedictus,“ mši z E-moll od Fr. Tummy; Gyurič „Podvojnou fugu“ z B-dur od Fr.

Brixho, Ant. Voves „Dvojzpěv ze Stabat mater“ od Astorgy na varhany doprovázely. Při této příležitosti osvědčil pan ředitel Krejčí svou neznalost v ortografii, napsav do programu místo „Motetto“ — chybně Motetto; čehož necht se podruhé vystríhá. Žáky druhého roku zkoušel v theorii ředitel Krejčí. Zkoušky nešly tak jako při nebožtíku K. Pitschovi; zvláště pak v češtině neuměli se žáci vyjádřit, anto ředitel Krejčí v našem mateřském jazyku nevyučuje, ačkoliv většina žáků 2ho roku z Čechů sestává. Že p. ředitel některé žáky v češtině zkoušel, zdálo se býti na oko; neb proč zkouší žáky v řeči, které nevyučuje? Co se praktické hry žáků dotýče, nemůžeme žádný rozhodný úsudek podati, jelikož nevíme, jak dlouho se každý žák svému kusu učil. Ze skladeb od žáků pracovaných slyšeli jsme thematická praeludia od Groha a J. Hrabánka, pak thematické praeludium Es-dur od Kmocha, dále fugu C-moll od Lad. rytíře Želeňského, sonkromého žáka p. Krejčího a konečně zdařilou fugu D-moll od Jana Karasa. Jak se zdá, bral p. ředitel Krejčí na těchto pracích velkého úcastenství. Ku konci provedeny byly, jak program oznamoval, klassické skladby vyššího varhanictví s obligatním pedalem a mezi těmito nalezli jsme co číslo 3 slavnostní předehru D-dur (op. 2.) od J. Krejčího. Divíme se velice, jak se může p. ředitel Krejčí opovážit, skladbu svou za klassickou vyhlášovat. Neupíráme p. Krejčímu, že má některé dobré skladby; že by ale jeho slavnostní předehra klassická byla, to naprosto za lež prohlašujeme, neboť tak pochvalně se ani referent jistých zdejších německých novin o nich nevyjádřil; ačkoliv po mnohá léta se p. Krejčího ujímá a skladby jeho vychvaluje. Mezi jinými skladbami přednášeli žáci: p. Hrabánek: Sonatu (F-moll) od Mendelssohna; p. J. Groh: Podvojnou fugu (G-moll) od Eberlina (pochybujeme, zdaž je klassická?); p. rytíř Želeňski: Koncertní trio od Šeb. Bacha; p. F. Knoch: Koncertní skladbu od A. W. Bacha; p. J. Karas: Velké praeludium (Es-dur) od M. Brosiga; p. J. Wagner: Velkou fugu od Šeb. Bacha; p. J. Rohlík: Koncertní fantasii (C-moll) od Hesse. Všechny tyto skladby byli od žáků dosti neúhonně a zdařile provedeny. Nejvíce vynikly talentem a pilností p. J. Karas (obdržel 1. praemium), J. Hrabánek (2. praem.), p. J. Groh (3. praem.), pak Fr. Knoch, Wagner a Rohlík. Podavše stručnou zprávu o zkouškách žáků varhanické školy, musíme se ještě o důležitosti téhož ústavu zmíniti. Vzdělávání důkladných varhaníků je nám zajisté zapotřebí a pročež upozorňujeme každého, jemuž na rozkvětu varhanické školy záleží, aby co přispívající úd k jednotě této vstoupil; neboť jen hojným úcastenstvím žáků a p. přispívatelů udrží se tento důležitý ústav.

—n—

— Pan Fr. Schwarz, jenž letos školu varhanickou absolvoval, obdržel místo vychovatele a učitele hudby v Polsku.

— Krajan náš, p. Arnošt Mašek, ředitel hudby v Heilbronn v Německu, přibyl tyto dni do Prahy a zůstane nějaký čas zde návštěvou.

— Papír na listy s podobiznou L. Riegra a Palackého vydal činný kněhkupec p. Mik. Lehmann v Karlíně a prodává každý list po 10 kr. Podobizny jsou pěkné a v ocely ryty.

— Staré nástroje. Co nevidět budou sem z Budějovic přivezeny vzácné hudební nástroje, jež přes 300 let staré jsou. Objevitel je na své cestě r. 1849 krajský předseda Jindřichohradecký a sice na půdě jezuitského, nyní probostského chrámu, kdež k spálení určeny byly. Byly mnoho porouchány a téměř zcela nepotřebné. Zhotovitel nástrojů p. Jan Kramers st. v Budějovicích ujal se té věci a s velkým namáháním a péčí spravil 8 nástrojů. Největší nástroj je 9 střeviců a 4 coule dlouhý. Nástroje tyto budou českému museu odvedeny.

— Znamení zpěvačka, signora Artot vystoupí zde v měsíci září. Zpěv její zastínil v Berlíně i slovítnou Trebelli-ovou. Divadelní společnost Offenbachova „Bouffes Parisiennes“ bude zde co nevidět dávat několik pohostinských her zvláště v oboru operetek.

— V pondělí dne 5. t. m. odebrala se výtečná naše Mina Medalová do Frankfurtu, kdež na novo se skvělým honorárem engažována jest.

— Pan Adolf Ambrož, jenž letos konservatorium Pražské absolvoval, stal se kapelníkem hutnického orchestru v Krásné Hoře v Čechách.

— Hudební literatura. „Záboje,“ sbírky to původních čtvero zpěvů vyšel tyto dni sešit šestý, jenž tvoří konec II. svazku Záboje. Sešit tento obsahuje sbory „Milenka“ od A. Jelena a „Pravý Čech“ od Lud. Procházky. Jest nám utěšitelno, že nám pokračování tohoto vlasteneckého díla všestrannou oblibou našeho obecnstva československého usnadněno jest, což dostatečně o důkladnosti této sbírky svědčí. Nebylo posud možné připravené dvojsbory uveřejniti, jelikož jsme měli na zřeteli, pro začátek raději menší a našim zpěv. spolkům přístupnější sbory podávati. Neopominem ale naši sbírku vždy více rozšířiti a pokročíme v následujících svazcích vždy ku větším skladbám; hodláme se taky tím laskavému našemu obecnstvu zavděčiti, že připojíme partitury, přihlížejíce k tomu, že vypisování z hlasů často jest velmi obtížné. Pro větší pohodlnost zpěv. spolků budou se též vydávati dle žádosti jednotlivé hlasy, hudební arch po 15 kr. Vydávání Záboje započneme opět 1. listopadu, do kteréhož času pp. Kristof a Kuhé, obchodníci v musikaliích v Praze, již předplacení a sice na celý svazek (hlasy a partitura) 4 zl. r. č., s poštou 4 zl. 50 kr. r. č., přijímají; jednotlivé sešity po 80 kr. r. č. Celý svazek obsahuje 6 sešitů. — Krakoviak je titul nové skladby pro piano od Hynka Vojáčka, která nákladem Kristofa a Kuhé v Praze vyšla. Je to zdařilá humoreska dle jisté polské národní písně velmi obratně zpracována. Pianistům bude zajisté skladba tato vítána, ano mimo úspěštilou melodii též národní polský rytmus v ní poznají. Skladba ta stojí 80 kr. nov. —

Z Chrudimi, dne 4. srpna. (P. Čeněk Vinař. — O r a t o r i u m. — Z p ě v. s p o l e k.) Konečně musím zase své dopisování obnoviti. Či nemá svět nic vědět, co se u nás děje? Každé malé město má svého dopisovatele a Chrudím by neměla mít žádného? Není to tak snadná věc, být dopisovatelem, neboť narážíme někdy na věc, která nám nepřijemností způsobí. Chválit nemů-

žeme vždy a jestli se někde trochu do pravdy řekne, pak se najde karatelů dost; ale aby sám z nich některý kritiku napsal, do toho se mu nechce, neboť ví dobře, žeby nic lepšího nezakusil. Ostatně nebudu nikde chválit, nýbrž povím jen, co se u nás dělo. Kapelnické místo v Chrudimi obdržel p. Čeněk Vinař, dříve varhaník dómu v Záhřebě. Těšili jsme se na něho velice a musím se vyznati, že jsme se v svých nadějích, které jsme v něho kladli, nezklamali. Osvědčil se nejen co obezřelý ředitel hudebního sboru zdejších ostrostřelců, neboť ho přivedl v krátkém čase zase na ten stupeň, kde dříve pod řízením p. Janáka byl. Jeho nejvyšší snahou jest, by obecenstvu našemu skladby českých skladatelů předvedl. O tom jsme se přesvědčili v divadle, kde nám dvě ouvertury od Škrapa hned brzy po svém příchodu předvedl. Ten samý večer slyšeli jsme ještě Andante z první symfonie od Beethovena a slavnostní pochod z „Tannhäusera“ od R. Wagnera. Musím zde podotknouti, že naše obecenstvo hudbě Wagnerově nerozumí*), neboť přijalo pochod tento velmi chladně. Též i v repertoiru našich kostelních skladeb stala se velká proměna; anto přinesl pan Vinař s sebou mše Führerovy, které jsme tu posud neměli, a tak se střídají Führerovy s Horákovými, Tumorými a Brixiovými. První větší dílo, které jsme za pobytí pana Vinaře slyšeli, bylo velké oratorium: „Bůh a příroda“ od Meyerbeera. Ačkoliv je to jedna z prvních skladeb nyní tak proslulého mistra, vyniká přece krásou myšlenek a obratným vedením sboru nad mnohé jeho pozdější práce. Slyšeli jsme skladbu tu 1. srpna v městském divadle od více než 40 hudebníků a 40 zpěváků pod řízením p. kapelníka velmi čistě přednesenou. Zvláště vyznamenali se paní Malá a pánové Klimeš a Pipich, kteří solové partie převzali. Bohdá, že se nyní i tak dlouho toužebně očekávaného zpěváckého spolku dočkáme, neboť se p. kapelník vyjádřil, že jak své práce s oratoriem ukončí, hned se o zaražení jeho přičiní; možná že se mu více podaří než až posud jiným. Sil máme mnohem více než jiná města, která se spolky zpěváckými honosí, a tak proč by se u nás nemohl zarazit? Jen s chutí do toho a uvidíme co se dá dělat. Na slavnost zdejší pouti chystá se velká mše D-moll od Haydna k provedení; těšíme se již velmi na ni napřed.

A. M. K. E.

(St.) **Z Mělníka**, dne 7. srpna. (Výlet zpěv. spolku.) Dne 4. srpna uspořádal náš zpěv. spolek výlet do blízkého od nás místa Obříství. Údové zpěv. spolku znakem spolkovým (stříbrnou lýrou) ozdobení, sešli se o dvou hodinách s poledne na náměstí, kde se k nim mimo naši městské hudby ke dvě stům našich výtečných p. měšťanů přidružilo. Vedeni jsouce naší zdatnou hudbou (která zvláště pochod z národních písní opakovati musela), přibili jsme o půl čtvrté společně v Obříství, kdež od tamnějších důstojníků uvítání byvše, na místo pro nás velmi důmyslně zřízené v zámku jsme se odebrali. Zde zapěl náš vážený spolek Pivodovu „Bratří rozveselme se,“ která rázně provedena byvši všestranně se líbila. Kromě jiných sborů se zdařile provedené sbory „Dívča“ od Křížkovského, Hellerova národní kadrilla a „Kovářská“ a j. velmi líbily a k opakování žá-

dány byly. Krásnější a malebnější pohled to však byl, když celá společnost po lodi, k slavnosti této zvláště uspořádané, k domovu se ubírala. Zde nám zapěl náš spolek Zvonářovo „Šumí Labe,“ který sbor na vodě velmi krásně se vyjímal. Tak jsme u nás dočkali již dávno očekávané zábavy, a říditeli našeho zpěv. spolku p. A. Knorrovi a váženému oudu našeho zpěv. spolku panu J. Viktorinovi, který prostrannou a slavně znaky národními ozdobenou loď k tomuto výletu zapůjčil, buďtež co podnikatelům této zábavy veřejné díky vzdány. Předseda zpěv. spolku p. Valenta, poctil shromáždění v Obříství svou návštěvou.

Londýn. Zde se zřizuje akcionářský spolek se základní jistinou 50.000 liber šterlinků k povznesení národní anglické opery. Komité sestává z pánů: Balfe, Wallace, Barnetta, Smarta, Coopera, Weise a jiných.

Paříž. (Požár v magacinách velké opery.) Dne 19. lipna o 12^{1/2} hod. v noci vypukl v magacinách, kdež dekorace velké opery se nacházejí, prudký oheň, jenž plodě málo kouře vysoko do vzduchu se zvedl a odevšad spatřen byl. S ohromnou rychlostí stříly se trámy magacinů, a po každé vyšlehl plamen až k nebesům. Strach a úzkost zmocnila se všech obyvatelů. Polonazi mužové a ženy vlekouce děti své utíkali do sousedních ulic. V půl hodině byli již na místě stříkačky, hasičové, vojsko z nejdlejších končin. Jaké horko tu panovalo, vysvítá z toho, že železný trám velkého magacinu se rozlil. O 3^{1/2} hod. zrána zmocnili se hasičové ohně; ale dne 20. večer o 7. hod. hořelo ještě. Škoda páčí se na 1 milion. Sto a třicet dekorací, mezi nimiž k operám „Semirada“ — „Tannhäuser“ — „Sylfida“ — „Židovka“ — „Královna Cyperská“ — atd. shořely úplně. Kromě dekorací shořelo velké množství plátna a v práci se nacházejících dekorací v ceně 150.000 franků. Několik osob bylo poraněno; desátníku od vojenského stavitelstva rozdrtěny byly železnou tyčkou obě nohy. V celku obnáší počet poraněných šest. — K zasvěcení právě dokončeného nového řeckého chrámu v Paříži, kteréž se ku konci srpna odbýváti bude, přijede sem arcibiskup Petrohradský. K zvýšení slavnosti přistanou do Paříže zpěváci kůru hraběte Šeremetěva. — Druhá slavnost „Orfeonistů“ bude se dne 12. až 17. září zde odbýváti. Zastoupeno bude 225 zpěváckých spolků ze 60 departementů. Počet zpěváků bude as 8000 obnášet. Berlioz složil pro tuto slavnost sbor „Chrám universalní.“

Petrohrad. General A. Lvov žádal J. M. cíara za příčinou svého pokročilého stáří o propuštění z ředitelského místa císařské kapelly. Císař vyhověl jeho přání a spolu rozkázal, aby mu za jeho vynikající služby, jež Lvov za svého 25letého účinkování umění a zvláště Rusku prokázal, čestný titul „senator et maitre de la cour“ a s ním spojenými výhodami až do smrti udržen byl. Tajný rada Bachmetěv stal se nástupcem A. Lvova.

(V.) **Z uherského Slovenska.** Zde a onde zarážejí se sice zpěvácké spolky, ale slovanský zpěv by člověk i v ryze slovenském městě darmo očekával. Zpívá se po německu — po maďarsku (s obligátním „Éljen“) třeba i po francouzsku — jen ne v ma-

*) Není to právě ku škodě.

terštině. Jak by možné bylo, aby tu vlastence bol nepojal srdečný, docela podívá-li se na obecný lid slovan-
ský, který málo kde snad na tak nízkém stupni dušev-
ního pokroku se nalezá, jako zde. Palenkou — moro-
vou touto nakažlivou ranou roznícen, i do zpěvu se dá,
možná-li křik ucho urážející zpěvem nazvati. Ovšem, že
všude výminky šetřiti hodno, ale pravdy zamlčeti se ne-
má. Dejž Bůh, abych budoucně potěšitelnějších zpráv
v ohledu tomto podati mohl. S radostí ale oznamuji, že
se při schůzce v sv. Martině 6. června t. r. slovan-
sky zpívalo — v chrámu Páně nábožně, večer pak ve sbo-
rech národní písně. I to vlastimila nemálo těší, že
v Břetislavi skladby českých skladatelů v uznání a
ocenění pravého docházejí, i častěji se provozují. Ob-
zvláštní dojem způsobilo ale oratorium od Rob. Führera:
„Utrpení a smrt Spasitele našeho“ — na velký
pátek zde ponejprv provozované. Dílo toto stojí také na
vysokém stupni mezi skladbami takého druhu, a přesvěd-
čuje nás, že jest psáno s hlubokým, hudebně nadaným
duchem. V celé té skladbě vládne ve všem taková sou-
ladnost, význačnost a pravdivost i taková jadrnost, ja-
kými vlastnostmi se setkáváme jen v dílech starých kla-
sikův; podíváme-li se ale do partitury, tu užasnem, že
s tak malými prostředky tak velkolepých výsledků dosá-
hnouti lze. Nevím, je-li skladba tato v Praze známa,
bylo-li by milo, postaral bych se o zevrubnější posou-
zení celého díla, které z devíti čísel sestává, jedno krá-
snější nad druhé. Zdejšímu spolku hudby kostelní do-
nesl toto mistrovské dílo jeden zdejší hudby milovný mě-
šťan z horních Rakous; zasloužilo by ale rozšíření. Snadno
by se česká slova podložiti mohla, a jsem přesvěd-
čen, že by všude takového účastenství dosáhlo, jako zde.
Co do provedení, musím vyznati, že bylo důkladné; ná-
božný duch opanoval účinkující. Obzvláštního vyznačení
zasluhují ale slečny Eliška a Marie Trantové,
z rodu českého, o kterých se v těchto listech již
chvalná zmínka učinila, a p. Scherrübel, tenorista.
Při slovech: „Kdo to pochopit může? Bůh umí-
rá za nás na kříži!“ (v čísle 6. Sopran solo) od
Elišky T. s tak nábožným citem přednášených se duše
posluchače zachvěla, a po mnohých tvářích slze se ro-
nily. Pan kapelník, Josef Kumlík, obezřetným jedná-
ním při zkouškách i provedení k zdaření celku velmi při-
spěl. I to podotknouti musím, že do Břetislavi v květnu
zavítala slečna Mösznerova, a svým královským
hudebním nástrojem vše okouzila. První koncert dávala
v sále u „zeleného stromu,“ druhý v přeplněném divadle,
kdežto jást nesmírný způsobila. Hrála mimo jiné kusy
také dobře zpracovaný „Szózat“ a „Rákoczyho“ pochod
— překrásně; litoval jsem jen, že z našich písní niče-
hož nepodala. Zdejší zpěv. spolek pod ochranou p.
Edla velmi chvalné pokroky dělá. Ve veřejné hudební
škole p. prof. Dubovského se 7. lipna zkouška odbý-
vala s dobrým prospěchem, a 14. ve hlavní škole žáci
p. prof. Kumlíka neočekávanými pokroky svého mistra
proslavili. Pěstování hudby zde zasluhuje chvalitebného
uznání.

Varšava. Koncert duchovní, v minulém měsíci

v chrámu evangelickém ve prospěch chudých daný, sta-
noví novou epochu vzhledem na národní hudbu polskou.
Neb všecka právě čísla byla od skladatelů polských: Mo-
niuszky, Dobrzyňského, Nowakowského a Minchhejmera.
„Litanie Ostrobrámská“ jest dílo nadehnuté pravým du-
chem nábožným, a zvláště odstavek jeho: „Ora pro nobis“
městí v sobě vroucí prosbu a tu vyjadřuje v hluboké víře
a naději k nejsvětější Prostředničce. Národní píseň:
„Swięty Boże“ zpracoval pro sbor a celý orchestr Do-
brzyňski. Nejvzácnější části koncertu toho byla píseň sv.
Vojtěcha „Bogarodzico dziewico“ s instrumentací Minch-
hejmera. Mimo těchto čisto polských útvarů provozoval se
též žalm od Mendelssohna-Bartholdy-ho. D.

Dur a moll.

(Mehul.) Mehul, jež každý hudební znatel za pravého
dědice Gluckova genia považuje, byl považován od prvního kon-
sula Napoleona I. za barbarského skladatele, jenž schopen není,
kavatinu v dobrém italském slohu napsati, a prodajní pisálkové
denní tleskali vysokému hudebnímu úsudku Bonaparta. Diva-
delní obecenstvo, jemuž se úsudek tento ustavičně kázal, vě-
řilo konečně v bídnot skladatele „Josef a jeho bratří“
Mehul však pomstil se na Bonapartu a jeho literárních mame-
lukách se vši korsickou prohnaností. Požádal Marselliera o ko-
mický operní text a obdržel jej pod jmenem „Irato.“ Mehul
vedl ho do hudby a opera ta byla s největší tajností nastudo-
vána a do scény uvedena. Když ale obecenstvo zaníceno krásou
této komické opery se po skladateli tázalo, bylo mu jmenováno
vymyšlené jméno s italskou koncovkou. Bonaparte a Geoffroy
šli si též operu „Irato“ poslechnouti. Poslední napsal druhého
dne do novin „Journal des Debats:“ „Pozorovali jsme
Mehula u provedení opery „Irato;“ kéž by přec nějaké vý-
hody získal se skutečně zbožnou pozorností, s jakouž on oné
výtečné hudbě naslouchati se zdál.“ Bonaparte učinil to ještě
lépe a pravil hlasitě k Mehulovi: „Hleďte, to je pravá
hudba!“ Osm dní po tom dozvěděli se oba tyto velicí součas-
níci Mehulovi, jak oklamáni byli. Geoffroy vytáhl se co muž
duchaplný z rozpaků, řka: „Když Mehul tak krásnou italskou
hudbu napsati dovede, nesmí budoucně žádnou jinou psáti.“ Bo-
naparte však byl tímto oklamáním těžce uražen a nikdy to Mehul-
ovi neodpustil.

Listárna.

Panu L. v Par . . . . O dramatech, o cenu
Fingerhutovu se ucházejících není až dosud
rozhodnuto; ačkoliv již předešlého měsíce vše ukon-
čeno býti mělo. Máte pravdu, že to jde zde račím krokem.
— Zpěvácký spolek v Nové Pace. Sbor „Utonulá“
od Křížkovského vyjde tiskem co nevidět. — O uvertura
„Vlasta“ od Nápravníka vyjde na druhý týden u
Kristofa a Kuhé v partituru pro celý orchestr. Kance-
lář je pro kvarteta, sexteta, a jiné menší a větší orke-
stry na objednání obstará. — Panu dop. v Pard. Váš
dopis přijde příště.